

Масимо Ђеци

ПРАВЦИ

Извесни правци су импровизовани
начини да се остане у равнотежи,
нагонски гестови које налаже једно ништа.
Због тога су прецизне путање
ствари за авионе, за селидбена јата
која разумеју ветар. Часни људи
не кажу *ја одлазим*: певају тихо
ако их пут води, ако нека кривина
отвори заслепљујуће море.

Наредног јутра

Завршава се као што треба:
вода и крв што прекидају своју
стагнацију да би помеле твој починак
и мој: али потом све ћути,
терасе и зграде, кола паркирана
у дуплом реду, непрохођени пролази.
У тренутку кад сунце прескочи
прву летвицу шалона, киша
одблесака заспе огледало и празан
лежај, ти која си уморна и облачиш
доњи део тренерке, ја опружен док верујем
у сваку ствар, верујем у све што видим
у овој обасјаној соби.

Четрнаест листова

Јутрос нека маглица окружује месец,
и ветробрани су прекривени ињем:
руке извучене из тоpline џепова
поцрвене, ако их почешеш. Има још петнаест
листова на кестеновим гранама: четрнаест,
кад их ветар ускомеша и један падне
на земљу: циклус готов, састанак
за неколико месеци да бисмо поново
видели малу руку како се обликује,
где је била раније. Можда нас иста
ова логика води: изгубити један живот
који је чинио мање празним наше промицање,
па сачекати који месец, тражити по кутовима
или под чаршавом, стрпљиво бележити
предзнаке новог појављивања:
власи на јастуку, брид књига брижљиво
сложених, мирис кафе,
док смо још у кревету.
А заправо нема ничег,
чак ни лист, што ће у априлу
упијати прву светлост, неће бити једнак
оном претходном. Гране ће у тишини
зашивати своје празнине, неће им требати
много времена да то схвате.

Заповест

Не губити из вида ништа: сјај
начас неизвеснији уличне светиљке,
капи кише што упорно
боцкају локву, осмех
жене на пумпи, док прича
за пултом с непознатим човеком –
сунце у шест сати, ако си будан у кревету,
лице допола задубљено допола напетом
старца који попуњава обрасце
у општини, главу пса
која полако пада успавана.

Никада се ништа не враћа, гестови
успевају да се оцртају у јасноћи
ваздуха, потом сунце исуши блато,
мушкарац и жена наставе
путовање, струја уличних светиљки
прекине се потпуно.

Агонија

Дванаест, можда двадесет, поређаних на прамцу.
Гледао сам њихове шешире дугиних боја,
вртешку пипака
који су се истезали у мору,
с нехајем неког чуда.
Он спреман с мрежом, на чамцу који се љуљао.

На сунцу су постајале нешто вулгарно.
Није било пулсација, ни повлачења
ресица у тамнозеленој води:
песница желатина извртута
на дрвету. Дрхтави пудинг,
просушен на ваздуху.

Кад је сунце стигло
до линије брдâ,
њихова нечујна агонија
завршавала се: прозирне печурке
испариле ни у шта, расплинуте медузе
на даскама прамца. При изласку наслонио сам се
грешком, био је већ мрак: невидљиви пипци
ожарили су ми руку.

Марко Поло, 32 године касније

Вертикалне линије решетке,
хоризонталне линије завесе
од алуминијума: ту је цео
оквир једне хронике
која води не знам где, у реку историје
или у плићак снова. Калвино је писао

да је суочавање с лавиринтом посао
за картографе – ја се налазим овде:
то је све што видим,
у провалији времена
које се игра месом и поништава
људско достојанство, трампећи
мучења за обезглављивања –
не веруј никоме: сасвим је јасно
да је ужас само свакодневна
цена коју треба платити да би се свет
наставио. Добро се гнезди на невидљивим
острвима – а када копаш и прекопаваш
налазиш само следећи пакао: ништа
испод квадратног ничег шаховнице.

Цигле

Ако хоћеш циглу треба да узмеш
циглу, да би окрпио неки зид
или запушио рупу
у поду са шаром рибље кости.

Цигла: чврсто тело које живи унутар
три димензије, тежи, на додир делује
храпаво или порозно, а остављена дуго
заједно с другим циглама на гомили има
улогу гнезда за стоноге, паукове и ушаре.

Цигла која постоји, која расцепљена чекићем
одаје *ѿак* само једанпут, један леп звук,
циглени, одсечан, прецизан.

Цигла вреди више него речи
које јој подражавају належући
једна на другу.

Ја бих у поезији хтео да радим са циглама.

Олуја

То је само олуја налик летњој:
прасак долази од грома,
тиска као престрашених
ногу плод је града који је ветар
сручио на терасу – сирене,
далеко и ближе, то су ватрогасци,
који склањају оборено стабло с улице
или спречавају изливање отпадних вода
из сливника – не верујеш у то?, покушај
да пружиш руку између шкура, видиш ли,
не пада крв са неба, него свежа вода,
и не слушамо тишину
ужаса: него људи
заштићених у својој јазбини и који, можда,
као ти, управо траже загрљај – то је само
олуја једне западњачке ноћи:
можемо да заспимо несвесни
свега, да сањамо отворено море
с обале кревета.

Дудови

Направила си тај обичан покрет руком:
подигла си је до лица,
пружила је ка мом прозору,
док сам возио: гледао сам,
и кроз замагљено светло
јутра пребројао сам их,
осам, осам дудова крошњи раширених
попут репа препарираног пауна,
у поворци дуж линије
нашег погледа, тако савршених
да сам начас заборавио
на сатнице везе
и успорио сам да бих схватио како се
уопште за осам стабала у низу може рећи
„заиста су дивна!”, како си рекла,
ако она не одлучују да то буду и све је

једно смењивање без смисла,
или ако је довољан покрет руком
и осмех да би се од осам стабала
у линији створила илузија искупљења.

МАСИМО ЂЕЦИ (Massimo Gezzi, 1976). Студирао је модерну књижевност на Универзитету у Болоњи. Неколико година живи и ради у Павији и Риму, потом се сели у Берн, где извесно време ради као доцент на италијанистици бернског универзитета. Тренутно живи у Лугану и предаје италијанску књижевност у луганском Лицеју 1. Преводи с енглеског. Књиге поезије: *Mare a destra* (Edizioni Atelier, 2004), *Lattimo dopo* (Luca Sossella editore, 2009), *Il numero dei vivi* (Donzelli editore, 2015) и *Uno di nessuno* (Casagrande, 2016). Збирка *Lattimo dopo* (Час гоцније) у целини је преведена на шпански. Добитник значајних италијанских и швајцарских књижевних награда.

С италијанској превео и белешку о аутору сачинио
ДЕЈАН ИЛИЋ